

**ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
KOMISIJA ZA PROGRAM ZA MLADE V ZTS**

VZGOJNI CILJI PO STAROSTNIH VEJAH (MČ in GG)

ZTS, avgust 2016

*Strokovni pregled: Mojca Kovač Šebart in Damijan Štefanc, FF, oddelek za pedagogiko in andragogiko
(maj 2016)*

Področje osebnega razvoja: ČLOVEK KOT DEL NARAVE

Vzgojna prioriteta: **Moje telo**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• je redno telesno aktiven (spoznava različne možnosti telesne aktivnosti)	• razvija svoje telo in spremlja njegov razvoj ter spoznava svoje omejitve• je telesno aktiven in razvija gibalne sposobnosti• ve, zakaj je gibanje pomembno (koristno)	• sprejema svoje telo, je športno aktiven, se zaveda svojih omejitev in se razvija na področjih, na katerih lahko napreduje;
• skrbi za osebno higieno• spoznava različne nevarne situacije in se vede okoliščinam primerno	• razume posledice nezdravega življenja• se zaveda "ranljivosti" svojega telesa;	• skrbi za svoje zdravje in varnost, zna presoditi, kaj je zanj škodljivo in se ravna v skladu s svojo presojo;
• se zaveda bioloških razlik med spoloma	• ve kaj je spolno zdravje• razume da je spolnost oblika človeške bližine	• sprejema spolnost, prepozna njeno čustveno in fizično plat ter jo razume kot obliko človekove bližine.

Vzgojna prioriteta: **Življenje v naravi in skrb za naravno okolje**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• Razume delovanje ekosistema • spoznava različne oblike življenja na Zemlji	• spoznava naravno raznolikost in soodvisnosti med naravnimi vrstami • se zaveda, da človek ni več vreden od drugih oblik življenja	• zaveda se in sprejema sebe kot del naravnega sistema;
• pozna živalske in rastlinske vrste v svojem okolju • razume, da človek vpliva na okolje • pozna naravne vire v svojem okolju	• ve, kako s svojimi dejanji vpliva na naravno okolje in se trudi imeti nanj čim manjši vpliv • je aktiven pri ustvarjanju boljšega lokalnega okolja • pozna živalske in rastlinske vrste v širšem okolju	• pozna naravno okolje, v katerem živi in deluje, ter odgovorno ravna z njim;
• spoznava raznolikost narave • del prostega časa preživlja v naravi	• je sposoben preživeti tri dni v naravnem okolju ob prisotnosti odrasle osebe • odkriva različne naravne ekosisteme v širšem okolju. • ve, kaj mu narava pomeni in nudi	• naravo prepozna kot prostor za zabavo, sprostitvev, učenje, raziskovanje in nabiranje novih moči.

Vzgojna prioriteta: **Trajnostni razvoj**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• varčno uporablja energijo in vodo• se zaveda pomena ponovne uporabe surovin• naravo zapusti bolj urejeno, kot jo je dobil	• aktivno sodeluje pri organizaciji zbiranja sekundarnih surovin• zaveda se omejenosti naravnih virov• ve, zakaj je pomembno varčevati in ločevati	• zaveda se omejenosti naravnih virov;
• sprejme, da ne more dobiti, vsega, kar si želi	• zna živeti skromno z omejenimi materialnimi dobrinami	• razume, da materialno bogastvo ne doprinese h kvalitetnejšemu življenju;

Področje osebnega razvoja:

RAZUM – razvijanje osebne učinkovitosti

Vzgojna prioriteta: **Sposobnost učinkovitega delovanja**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• ve, kaj ga veseli• pove, kaj ga zanima (je radoveden)	• sodeluje vsaj v eni interesni dejavnosti, ki ni športna• ve, kaj zna in česa bi se še rad naučil ter je pri tem aktiven• znanje pridobiva na različne načine	• razvija interes za pridobivanje znanja;
• spoznava različne možnosti pridobivanja informacij	• iz različnih virov pridobiva informacije za lastne odločitve• zna presoditi, kaj je uporabno in kaj ne• loči med objektivnim in subjektivnim	• zna zbirati informacije, jih pretehtati in selektivno uporabiti v različnih okoliščinah;
• spoznava pomen ciljev in sprejemanja odločitev ter sprejemanje odgovornosti zanje• razume, da se do cilja lahko pride po različnih poteh	• zna postavljati cilje in prioritete za krajše obdobje• zna odgovorno sprejemati odločitve• sprejema posledice svojih odločitev	• zna si postaviti cilje v življenju in iz nabora različnih možnosti odgovorno izbere sebi ustrezno pot.

Vzgojna prioriteta: **Posameznik v skupini**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• prevzema zadolžitve v vodu• razume, da vseh nalog ne more rešiti sam• razume, da skupina lahko deluje bolj učinkovito kot posameznik• zaveda se, da so njegove zmožnosti za vod pomembne	• preizkuša se v različnih vlogah v skupini• svoje znanje deli s skupino• razume, da lahko vsak posameznik skupini koristi	• zaveda se svojih sposobnosti in vloge v skupini;
• sodeluje v skupini• uči se od drugih v skupini	• izraža svoje potrebe in mnenja in razume, da v skupini ne morejo biti vedno uveljavljena	• se zaveda, da v sodelovanju z drugimi dosega lasten napredek (in ga zna tudi formulirati);
• soodloča v skupini• zna deliti svoje dobrine	• v skupini deluje povezovalno• gradi prijateljske odnose s člani skupine• zna izpeljati skupinski projekt	• dinamiko in odnose v skupini uporablja za doseganje skupnih ciljev (timsko delo)

Vzgojna prioriteta: **Osebnе prednostne naloge**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• uporablja koledar in si zapisuje pomembne dogodke• sodeluje pri oblikovanju prednostnih nalog skupine	• zna narediti načrt, kako bo opravil naloge• naloge zna razvrstiti po prednosti	• svoj čas in naloge organizira tako, da sledi ciljem tega življenjskega obdobja
• identificira naloge povezane z družino, šolo in prostim časom	• se zaveda, da se pri doseganju prednostnih nalog okolščine lahko spremenijo	• prepozna, kaj je v določenem trenutku pomembno (glede na zadane prednostne naloge);
• zna oceniti kako je bila naloga opravljena• sodeluje pri izvajanju skupinskih prednostnih nalog	• izvaja prednostne naloge in zazna odstopanje od zastavljenega• vrednoti izvajanje prednostnih nalog	• odgovoren je za uresničevanje in vrednotenje zadanih prednostnih nalog

Področje osebnega razvoja:

DOŽIVLJANJE SEBE

Vzgojna prioriteta: **Čustva**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• zna opisati oz. pokazati, kako se počuti	• prepoznava in sprejema svoja čustva	• svoja čustva deli z drugimi in sprejema čustva drugih;
• sooča se s svojim čustvovanjem	• sooča se s svojim čustvovanjem	• sposoben je skrbeti za čustveno blagostanje
• zaveda se, da je pomembno izražati svoja čustva	• pozna odzive na čustvena stanja (npr. jeza izzove agresijo itd.)	• okoliščinam primerno izraža svoja čustva;
• zmore prepoznati, kdaj je nekomu hudo oz. ko se nekdo dobro počuti• zna se veseliti svojega in uspeha drugih	• razume čustva drugih• zna potolažiti mlajše člane	• zna se vživeti v čustva drugih;

Vzgojna prioriteta: **Vzori**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• ve, kdo je njegov vzornik in zakaj	• pri svojem vzorniku zna prepoznati lastnosti, ki bi jih rad imel tudi sam (in jih tudi razvija)	• spozna, kako je napredoval s pomočjo vzornika;
• ve, da ga drugi člani lahko posnemajo (v dobrih ali slabih dejanjih)	• razume, da je nekomu vzor in se zaveda odgovornosti, ki jo to prinaša• razume/ve, da ga mlajši posnemajo	• zaveda se svoje vloge vzornika v socialnem okolju.

Vzgojna prioriteta: **Kritična zavest**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• spoštuje mnenje drugih• išče skupne rešitve	• razume, da različni posamezniki različno dojemajo isti dogodek in to upošteva pri svojem odločanju	• zaveda se, da obstaja »več resnic« in jih zna tudi kritično sprejemati;
• ima lastno mnenje o dogodkih (v vodu, družini, šoli...) in ga izraža	• išče informacije, ki ga zanimajo in jih kritično presoja• ustvari si lastno mnenje o dogajanju v družini, rodu	• ustvari lastno mnenje o lokalnem, regionalnem in globalnem dogajanju;• Ustvari si mnenje o ZTS kot organizaciji
• zaveda se, da ima pravico do lastnega mnenja• zna izraziti in pojasniti svoje mnenje	• zna utemeljiti svoje mnenje• s pomočjo novih informacij spreminja svoje mnenje	• zna argumentirati svoje mnenje in ga nadgrajuje na podlagi mnenj drugih.

Področje osebnega razvoja:

OKOLICA – socialna vključenost

Vzgojna prioriteta: **Vrstniki in prijatelji**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• sprejema vrstnike in se vključuje v igro z njimi• ve, na koga se lahko zanese	• zna vzpostaviti in negovati prijateljstvo• je vreden zaupanja	• razume kaj pomeni biti dober/življenjski prijatelj
• zna navezati stik s še nepoznanim vrstnikom• prepozna stisko vrstnikov	• zaveda se predsodkov in stereotipov in se zna do njih opredeliti• je odprt, strpen in ima spoštljiv odnos do vrstnikov	• je odprt, strpen in ima spoštljiv odnos do drugih ljudi ne glede na preklo, spol, raso ali prepričanje
• pomaga drugim in zna sprejeti pomoč	• sposoben je preko sodelovanja z drugimi bogatiti svoje znanje.	• sposoben je preko sodelovanja z drugimi bogatiti svoje znanje in znanje drugih.

Vzgojna prioriteta: **Medgeneracijsko sodelovanje**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
ne boji se govoriti v prisotnosti odraslih	izrazi svoje mnenje ne glede na starost sogovornikov	mlajše in starejše sprejema kot enakovredne sogovornike;
na spodbudo starejšega (otroka, odraslega) se vključi v dejavnost, kjer sodelujejo tudi starejši	razvija sodelovanje tako z mlajšimi kot s starejšimi od sebe;	razvija sodelovanje tako z mlajšimi kot s starejšimi od sebe;
jasno izrazi svoje pričakovanje odraslemu	sposoben je odkrito (brez predsodkov) poslušati stališča starejših in se učiti iz njihovih izkušenj svoje stališče zagovarja pred starejšimi skrbi za mlajše in prenaša izkušnje na njih	sposoben se je uveljaviti v »svetu odraslih«.

Vzgojna prioriteta: **Družbena angažiranost**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
na letni ravni sooblikuje pravila v vodu in doma	sodeluje pri sprejemanju odločitev v GG družini (rodu) in se zaveda pomembnosti svoje vloge pri tem	razvija skrb in sprejema soodgovornost za družbeni razvoj;
ve kako deluje rod in se zaveda da je del taborniške skupnosti	pozna organiziranost lokalne skupnosti in aktivno prispeva k njenemu razvoju	pozna družbeno ureditev in se zaveda z njo povezanih pravic in dolžnosti;
zaveda se družbenih neenakosti dejavno pomaga šibkejšim po svojih močeh	zna prepoznati pomoči potrebne in jim je pripravljen nesebično pomagati	sposoben je zaznavanja in dejavnega delovanja na področju socialnih razlik v družbi

Področje osebnega razvoja:

ISKANJE – razvoj sistema vrednot

Vzgojna prioriteta: **Življenjski smisel**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• sposoben je povedati in utemeljiti, kaj mu je pri neki stvari všeč in kaj ne	• v vsaki stvari (dogodku, situaciji, ...) najde eno pozitivno stvar	• vidi enkratnost v sebi drugih in naravi;
• zna naštetih tri svoja močna in šibka področja	• zaveda se svojih močnih in šibkih strani in aktivno deluje za njihovo spreminjanje	• razvija svojo identiteto in svojo vlogo v družbi;
• spoznava različna prepričanja med člani v vodu	• Se zaveda kaj pomeni duhovna resničnost	• deluje skladno s svojim verovanjem in prepričanji.• Je dejavni iskalec svoje duhovne resničnosti

Vzgojna prioriteta: **Odprtost**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• spoznava lokalno, nacionalno in svetovno dediščino in "svetovno dimenzijo"	• spoznava bogastvo svetovne dediščine in razume, da je njen del	• ceni bogastvo svetovne dediščine;
• razume, da smo si ljudje različni	• spoštuje raznolikost med ljudmi	• Raznolikost med ljudmi vidi kot potencial za soustvarjanje
	• sprejema svojo enkratnost	• s svojo enkratnostjo prispeva k razvoju družbe

Vzgojna prioriteta: **Vrednote**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• spoznava taborniške vrednote in ravna skladno z njimi	• dejavno razvija lastni sistem vrednot	• živi v skladu z lastnim sistemom vrednot, ki vključuje tudi skupne vrednote skupnosti• svoj vrednotni sistem dejavno preizprašuje in ga je pripravljen spremeniti
• spoznava bivanje v naravi kot vrednoto (pozitivno stvar)	• prepozna naravo kot mesto za razmislek in sprostitev	• v naravi udejanja svoj življenjski smisel;
• razume, da fizično in verbalno nasilje nista sprejemljiva	• s svojim zgledom skrbi za mirno razreševanje konfliktnih situacij	• prizadeva si za vse oblike miru v svojem okolju

Področje osebnega razvoja:

ZNAČAJ

Vzgojna prioriteta: **Trajni samorazvoj**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
dejavnosti na vseh področjih osebnega razvoja mu predstavljajo izziv	taborništvo mu predstavlja prostor za osebni razvoj	v delovanju prepoznava in izkorišča priložnosti za osebni razvoj;
zna povedati česa se je naučil	si zna postaviti cilje, za katere se mora potruditi, da jih doseže	razume, da je osebni razvoj vseživljenjski proces
		izkušnje vidi kot bogastvo na poti skozi lastno življenje

Vzgojna prioriteta: **Vztrajnost**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
razume da mora vložiti trud, da doseže cilj	uresničuje zastavljene cilje	zna se soočati z življenjskimi preizkušnjami in jih premagovati
ne obupa, ko mu nekaj ne gre, temveč poskusi večkrat	s potrpežljivostjo gradi svoje znanje in spretnosti;	s potrpežljivostjo gradi svoje znanje in spretnosti;
pokaže, da se zna potruditi	kljub težavam ne obupa	nenehno se trudi za kakovost vsega, kar počne

Vzgojna prioriteta: **Pogum biti edinstven**

Vzgojni cilji MČ (10 let)	Vzgojni cilji GG (15 let)	Vzgojni cilji PP (21 let)
• pove kaj mu je všeč in kaj si želi početi	• pri načrtovanju je dejaven in samozavestno prispeva lastne ideje	• razvija nove ideje in jih udejanja;
• razume, da ni nič narobe, če se moti,	• sprejema, da so zmote del življenja• zna prepoznati svoja čustva ob zmoti in jih ovrednotiti	• zmote vidi kot priložnost za svoj napredek in napredek družbe;
		• razvija svoj značaj in ga uveljavlja v družbi.